

EUROPEISKA
KOMMISSIONEN

Bryssel den 16.7.2025
COM(2025) 544 final

2025/0544 (CNS)

Förslag till

RÅDETS BESLUT

**om inrättande av det särskilda programmet för genomförande av Horisont Europa –
ramprogrammet för forskning och innovation för perioden 2028–2034, om fastställande
av reglerna för deltagande och spridning inom ramen för det programmet och om
upphävande av beslut (EU) 2021/764**

(Text av betydelse för EES)

{SEC(2025) 555 final} - {SWD(2025) 555 final} - {SWD(2025) 556 final}

MOTIVERING

1. BAKGRUND TILL FÖRSLAGET

• Motiv och syfte med förslaget

Syftet med detta förslag är att genomföra Horisont Europa, EU:s ramprogram för forskning och innovation 2028–2034, och de relevanta forsknings- och innovationsdelarna inom ramen för Europeiska konkurrenskraftsfonden. Detta förslag är helt i linje med de förordningar det genomför liksom med den fleråriga budgetramen för 2028–2034.

Det särskilda program som inrättas genom detta rådsbeslut bygger på artikel 182.4 i fördraget om Europeiska unionens funktionssätt (*EUF-fördraget*).

Enligt artikel 182.4 i EUF-fördraget ska ramprogrammet genomföras genom särskilda program som fastställer närmare villkor för dess genomförande, anger dess längd och redogör för det belopp som bedöms vara nödvändigt. Horisont Europa kommer att genomföras genom det särskilda program som inrättas genom detta rådsbeslut.

För mer information om det övergripande förslaget om Horisont Europa, se motiveringen till den grundläggande akten för ramprogrammet [(förslag till förordning om inrättande av Horisont Europa – ramprogrammet för forskning och innovation och om fastställande av dess regler för deltagande och spridning).]

2. ÖVRIGA INSLAG

• Ingående redogörelse för de specifika bestämmelserna i förslaget

Med undantag av stödet för integreringen av kunskapstriangeln – högre utbildning, forskning och innovation samt näringsliv – i hela unionen följer bestämmelserna i det särskilda programmet strukturen hos [förslaget till en förordning om inrättande av Horisont Europa – ramprogrammet för forskning och innovation och om fastställande av dess regler för deltagande och spridning.]

Förslag till

RÅDETS BESLUT

om inrättande av det särskilda programmet för genomförande av Horisont Europa – ramprogrammet för forskning och innovation för perioden 2028–2034, om fastställande av reglerna för deltagande och spridning inom ramen för det programmet och om upphävande av beslut (EU) 2021/764

(Text av betydelse för EES)

EUROPEISKA UNIONENS RÅD HAR ANTAGIT DETTA BESLUT

med beaktande av fördraget om Europeiska unionens funktionssätt, särskilt artikel 182.4,
med beaktande av Europeiska kommissionens förslag,
efter översändande av utkastet till lagstiftningsakt till de nationella parlamenten,
med beaktande av Europaparlamentets yttrande¹,
med beaktande av Europeiska ekonomiska och sociala kommitténs yttrande²,
med beaktande av Regionkommitténs yttrande³,
i enlighet med ett särskilt lagstiftningsförfarande, och
av följande skäl:

- (1) I enlighet med artikel 182.3 i fördraget om Europeiska unionens funktionssätt (*EUF-fördraget*) ska Horisont Europa – ramprogrammet för forskning och innovation för perioden 2028–2034 (*Horisont Europa*), inrättat genom Europaparlamentets och rådets förordning XXX [hänvisning till förordningen om *Horisont Europa*], genomföras genom särskilda program som fastställer de närmare villkoren för genomförandet, programmens längd och de belopp som bedöms vara nödvändiga.
- (2) I förordning XXX [hänvisning till förordningen om *Horisont Europa*] fastställs de allmänna och specifika målen för Horisont Europa, strukturen på och huvudlinjerna för den verksamhet som ska bedrivas, medan detta särskilda program för genomförande av Horisont Europa (*det särskilda programmet*) bör definiera de operativa mål och den verksamhet som är specifika för delar av Horisont Europa. De bestämmelser om genomförande som fastställs i förordning XXX tillämpas fullt ut på det särskilda programmet.
- (3) Det gemensamma forskningscentrumets (JRC) styrelse, som inrättades genom kommissionens beslut 96/282/Euratom⁴, har hörts om det vetenskapliga och tekniska innehållet i det särskilda programmet för JRC:s icke-nukleära direkta åtgärder.

¹ EUT C , , s. .

² EUT C , , s. .

³ EUT C , , s. .

- (4) I detta rådsbeslut fastställs en vägledande finansieringsram för det särskilda programmet.
- (5) För att säkerställa enhetliga villkor för genomförandet av det särskilda programmet genom arbetsprogram bör kommissionen tilldelas genomförandebefogenheter. Dessa befogenheter bör utövas i enlighet med Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 182/2011⁵.
- (6) Det rådgivande förfarandet och granskningsförfarandet som fastställs i Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 182/2011 bör användas för antagande av arbetsprogrammen med hänsyn till det särskilda programmets betydande ekonomiska konsekvenser.
- (7) Det särskilda programmet ersätter det särskilda program för genomförande av Horisont Europa som inrättades genom rådets beslut (EU) 2021/764⁶. Rådets beslut (EU) 2021/764 bör därför upphävas.
- (8) Det särskilda programmet bör genomföras i överensstämmelse med rättsstatsprincipen och de rättigheter och principer som fastställs i Europeiska unionens stadga om de grundläggande rättigheterna samt vara i linje med unionens och medlemsstaternas internationella skyldigheter enligt de internationella instrument som de är parter i, inklusive människorättsinstrument, bland annat FN:s konvention om rättigheter för personer med funktionsnedsättning.

HÄRIGENOM FÖRESKRIVS FÖLJANDE.

Kapitel I

Allmänna bestämmelser

Artikel 1

Innehåll

1. Genom detta beslut inrättas det särskilda programmet om genomförande av Horisont Europa – ramprogrammet för forskning och innovation för perioden för den fleråriga budgetramen 2028–2034 (*det särskilda programmet*) i enlighet med artikel 1.2 a i förordning XXX [*hänvisning till förordningen om Horisont Europa*].
2. I detta beslut fastställs det särskilda programmets budget för perioden 2028–2034, reglerna för genomförande av det särskilda programmet och den verksamhet som ska bedrivas inom ramen för det särskilda programmet.

⁴ Kommissionens beslut 96/282/Euratom av den 10 april 1996 om omorganisation av Gemensamma forskningscentret (EGT L 107, 30.4.1996, s. 12, ELI: <http://data.europa.eu/eli/dec/1996/282/oj>).

⁵ Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 182/2011 av den 16 februari 2011 om fastställande av allmänna regler och principer för medlemsstaternas kontroll av kommissionens utövande av sina genomförandebefogenheter (EUT L 55, 28.2.2011, s. 13).

⁶ Rådets beslut (EU) 2021/764 av den 10 maj 2021 om inrättande av det särskilda programmet för genomförande av Horisont Europa – ramprogrammet för forskning och innovation samt om upphävande av beslut 2013/743/EU (EUT L 167 I, 12.5.2021, s. 1, ELI: <http://data.europa.eu/eli/dec/2021/764/oj>).

3. Definitionerna, målen, strukturen och budgeten för Horisont Europa – ramprogrammet för forskning och innovation som fastställs i förordning XXX [hänvisning till förordningen om Horisont Europa] gäller även för det särskilda programmet.

Artikel 2

Operativa mål

1. Det särskilda programmet ska bidra till de allmänna och specifika mål som anges i artikel 3 i förordning XXX [hänvisning till förordningen om Horisont Europa].
2. Det särskilda programmet har följande operativa mål:
 - (a) Främja vetenskaplig forskning av hög kvalitet och världsledande forskningsinstitut.
 - (b) Stödja forskares rörlighet, utbildning och karriärutveckling.
 - (c) Locka framstående forskare till Europa och få dem att vilja stanna.
 - (d) Främja samarbete och tvärvetenskaplighet, bland annat med samhällsvetenskap och humaniora, för att skapa ny kunskap.
 - (e) Stärka kunskapsutnyttjandet.
 - (f) Koppla samman och utveckla forsknings- och teknikinfrastrukturer inom det europeiska forskningsområdet för att tillhandahålla gränsöverskridande åtkomst.
 - (g) Stödja skapande av och expansion för deeptech-företag och innovativa uppstartsföretag.
 - (h) Främja användning av teknik och demonstration av omstörtande innovationer.
 - (i) Öka deltagandet av forskningsorganisationer från de länder som omfattas av breddningen av deltagandet och övergångsländer som avses i artikel 19 i förordning XXX [hänvisning till förordningen om Horisont Europa].
 - (j) Främja öppen vetenskap och, där det är möjligt, säkerställa synlighet för allmänheten och öppen åtkomst till resultat.
3. Det särskilda programmet ska även inbegripa forskningssamverkan inom Europeiska konkurrenskraftsfondens politikområden.

Artikel 3

Budget

1. I enlighet med artikel 6.1 i förordning XXX [hänvisning till förordningen om Horisont Europa] är den vägledande finansieringsramen för genomförandet av det särskilda programmet för perioden 2028 till 2034 fastställd till 175 002 000 000 EUR i löpande priser.
2. Det belopp som avses i punkt 1 i denna artikel ska fördelas mellan parterna i enlighet med artikel 6.2 i förordning XXX [hänvisning till förordningen om Horisont Europa].

Artikel 4

Arbetsprogram

1. Det särskilda programmet ska genomföras genom det arbetsprogram som avses i punkt 2 i denna artikel, i enlighet med artikel 110 i förordning (EU, Euratom) 2024/2509.

Utan att det påverkar första stycket får arbetsprogrammet bland annat fastställa

- (a) åtgärder och tillhörande budget,
 - (b) kriterier för stödberättigande och tilldelningskriterier,
 - (c) en medfinansieringssats per åtgärd,
 - (d) regler för åtgärder som gäller mer än ett specifikt mål,
 - (e) åtgärder för vilka särskilda regler gäller, bland annat äganderätt till resultat, utnyttjande och spridning, överföring och licensiering samt åtkomsträttigheter till resultat.
2. Kommissionen ska genom genomförandeakter anta separata arbetsprogram för genomförandet av åtgärder inom ramen för följande komponenter, enligt artikel 1.3:
 - (a) Europeiska forskningsrådet (EFR), för vilket utkastet till arbetsprogram ska upprättas av Europeiska forskningsrådets vetenskapliga råd enligt artikel 7.9 a ii, i enlighet med artikel 18.3. Kommissionen får avvika från utkastet till arbetsprogram som upprättas av Europeiska forskningsrådets vetenskapliga råd endast i enlighet med artikel 7.4 andra stycket; kommissionen ska i så fall anta arbetsprogrammet genom en genomförandeakt i enlighet med artikel 18.4, och vederbörligen motivera detta.
 - (b) Europeiska innovationsrådet (EIC), vars arbetsprogram ska utarbetas enligt råd från EIC:s styrelse enligt artikel 12.1 b, i enlighet med artikel 18.4.
 - (c) Marie Skłodowska-Curie-åtgärder, globala samhällsutmaningar, EU-uppdrag, den nya europeiska Bauhausfaciliteten, innovationsekosystem, reform och förstärkning av det europeiska FoI-systemet, forsknings- och teknikinfrastrukturer, breddning av deltagandet och spridning av spetskompetens, i enlighet med artikel 18.4.
 - (d) JRC, för vilket det fleråriga arbetsprogrammet ska ta hänsyn till det yttrande från JRC:s styrelse som avses i kommissionens beslut 96/282/Euratom.
 3. Den forsknings- och innovationsverksamhet som avses i de politikområden som beskrivs i kapitel IV–VII i förordning XXX [hänvisning till förordningen om Europeiska konkurrenskraftsfonden] ska inkluderas i en särskild del av de arbetsprogram som genomför motsvarande specifika mål enligt artikel 3.2 a–d i förordning XXX [hänvisning till förordningen om Europeiska konkurrenskraftsfonden]. Arbetsprogrammen ska antas i enlighet med artiklarna 15 och 84 i förordning XXX [hänvisning till förordningen om Europeiska konkurrenskraftsfonden].

Europeiska partnerskap

1. Europeiska partnerskap ska följa en tydlig livscykelstrategi, bland annat för urval, genomförande och övervakning samt för övergång från förordning XXX [hänvisning till förordningen om Horisont Europa] på grundval av följande:
 - (a) Europeiska partnerskap ska väljas enligt ett konkurrensutsatt, öppet, icke-diskriminerande och transparent förfarande, på grundval av de områden kommissionen föreslår. Utöver kraven i artikel 11 i förordning (EU) XXX [hänvisning till förordningen om Horisont Europa] ska kandidatpartnerskap uppfylla följande urvalskriterier:
 - i. Portföljrelevans: övergripande samstämmighet och förenlighet hos partnerskapsportföljen ska säkerställas, förutsatt att kandidaterna uppfyller alla urvalskriterier och uppvisar relevans som del av en strategisk portfölj med åtgärder.
 - ii. Kritisk massa: partnerskapens budget (unionens och partnernas bidrag) ska överensstämma med deras varaktighet och säkerställa att resurserna räcker för att finansiera minst en betydande ansökningsomgång per år, där varje ansökningsomgång ska vara jämförbar i storlek med en genomsnittlig ansökningsomgång inom Horisont Europa inom relevant tematiskt område.
 - iii. Partnernas sammansättning: om inget annat vederbörligen motiveras ska offentliga enheter från minst fem medlemsstater och privata enheter som företräder betydande segment av sina respektive ekosystem delta för att på så vis säkerställa ett brett och balanserat deltagande av viktiga berörda parter.
 - iv. Alleuropeisk relevans: partnerskap ska ha alleuropeisk relevans som återspeglas av en balanserad geografisk fördelning av partner mellan medlemsstaterna.
 - v. Uppdragsorientering: partnerskap ska formulera tydliga, mätbara och tidsbegränsade mål inom Horisont Europas löptid som kan ligga till grund för övervakning, bedömning och utvärdering.
 - vi. Verksamhetsplan: partner ska på förhand utarbeta en verksamhetsplan, inklusive en uppsättning viktiga prestationsindikatorer för att följa framstegen och en framåtblickande övergångsstrategi, däribland åtgärder för utfasning av Horisont Europa-finansiering.
 - vii. Öppenhet och transparens: partnerskap ska uppvisa öppenhet och transparens när det gäller identifiering av prioriteringar och mål, inklusive förväntade resultat och effekter, och deltagande av partner och berörda parter inom hela värdekedjan och från olika sektorer, bakgrunder och discipliner, inklusive relevanta internationella sådana, utan att det påverkar europeisk konkurrenskraft.
 - viii. Äldre verksamhet: i fall där kandidatpartnerskap bygger på föregående initiativ ska tidigare partnerskaps effektivitet, ändamålsenlighet och påverkan visas.
 - ix. Genom hela genomförandet ska europeiska partnerskap säkerställa
 - x. interna transparenta styrformer och interna regler, inklusive uppförandekoder, som säkerställer att partnerskapen fungerar på ett öppet och transparent sätt,

- xi. initiativets fortsatta öppenhet genom tydliga och genomsynliga anslutnings- och exitkriterier, inklusive genom öppna ansökningsomgångar riktade till potentiella nya partnerorganisationer,
 - xii. flexibilitet genom snabba revideringar av viktiga handlingar, till exempel de strategiska forsknings- och innovationsagendorna och övergångsstrategier, vid behov anpassade för att säkerställa relevans och genomförbarhet.
 - xiii. Kontinuerlig övervakning ska inbegripa uppföljning av framstegen i förhållande till en uppsättning partnerskapsspecifika gemensamma indikatorer, bland annat parternas bidrag, kostnadseffektivitet och öppenhet gentemot nya partner. Partnerskapsspecifika gemensamma indikatorer ska bygga på de gemensamma indikatorer som definieras i förordning XXX [*hänvisning till prestationsförordningen*] och fastställs i de övervakningsrapporter om europeiska partnerskaps resultat som utarbetas vartannat år inom ramen för Horisont Europa 2021–2027.
 - xiv. Europeiska partnerskap ska inleda sina slutliga ansökningsomgångar före den 31 december 2034. Europeiska partnerskap ska fastställa och genomföra det bästa omställningssättet. Med hänsyn till de övergångsstrategier som utarbetats på förhand ska partnerskap genomgå en oberoende bedömning för att avgöra om deras mål har uppnåtts, hur lämpliga partnerskapets tillvägagångssätt är och strategiernas fortsatta relevans för unionens politiska prioriteringar. Denna bedömning ska inkludera en rekommendation av de mest ändamålsenliga politiska insatserna för eventuella framtida åtgärder.
- (b) Om ingen förlängning sker ska europeiska partnerskap genomföra lämpliga åtgärder utifrån de utfasningsåtgärder som ingår i deras övergångsstrategier.

Kapitel II

Vetenskaplig spetskompetens

Artikel 6

Europeiska forskningsrådet

1. Kommissionen ska inrätta ett europeiskt forskningsråd (EFR) för genomförande av åtgärderna i del I, ”Vetenskaplig spetskompetens”, i förordning XXX [*hänvisning till förordningen om Horisont Europa*] som är förknippade med EFR. Europeiska forskningsrådet ska efterträda det europeiska forskningsråd som inrättades genom rådets beslut (EU) 2021/764.
2. Europeiska forskningsrådet ska bestå av Europeiska forskningsrådets oberoende vetenskapliga råd som föreskrivs i artikel 7 och den särskilda genomförandestruktur för Europeiska forskningsrådet som föreskrivs i artikel 8.
3. Europeiska forskningsrådets vetenskapliga råd ska ha en ordförande (*Europeiska forskningsrådets ordförande*) som ska väljas bland erfarna och internationellt ansedda forskare.
4. Europeiska forskningsrådets ordförande ska utses av kommissionen genom ett öppet rekryteringsförfarande med en oberoende särskild urvalskommitté.

Rekryteringsförfarandet och den utvalda kandidaten ska godkännas av Europeiska forskningsrådets vetenskapliga råd. Mandatperioden för Europeiska forskningsrådets ordförande ska vara begränsad till två år och ska kunna förlängas en gång med upp till två år.

5. Europeiska forskningsrådets ordförande ska vara ordförande för Europeiska forskningsrådets vetenskapliga råd och stå för ledningen av rådet och dess kontakter med den särskilda genomförandestrukturen för Europeiska forskningsrådet och ska representera Europeiska forskningsrådets vetenskapliga råd i den vetenskapliga världen.
6. Ordföranden ska bistås av tre vice ordförande som väljs av det vetenskapliga rådet bland dess ledamöter.
7. Europeiska forskningsrådet ska följa sina centrala principer som är vetenskaplig spetskompetens, öppen vetenskap, oberoende, effektivitet, ändamålsenlighet, insyn, ansvarsskyldighet och forskningsintegritet och samtidigt respektera Europeiska kommissionens policyer. Det ska säkerställa kontinuitet med den verksamhet som Europeiska forskningsrådet utför enligt rådets beslut (EU) 2021/764.
8. Genom sin verksamhet ska Europeiska forskningsrådet, på ett nedifrån och upp-baserat sätt, stödja spetsforskning som utförs inom alla områden av viktiga forskare och deras forskarlag som konkurrerar på europeisk nivå, inklusive forskare som befinner sig i ett tidigt skede av sina karriärer.
9. Kommissionen ska stå som garant för Europeiska forskningsrådets oberoende och integritet och säkerställa att dess uppgifter utförs korrekt.
10. Kommissionen ska se till att Europeiska forskningsrådets åtgärder genomförs i enlighet med principerna i punkt 7 i denna artikel och Europeiska forskningsrådets övergripande strategi, som avses i artikel 7.4 a, som fastställs av Europeiska forskningsrådets vetenskapliga råd.

Artikel 7

Europeiska forskningsrådets vetenskapliga råd

1. Europeiska forskningsrådets vetenskapliga råd ska bestå av 22 oberoende vetenskapsmän, ingenjörer och akademiker med högsta anseende och lämplig sakkunskap, däribland både kvinnor och män i olika åldersgrupper, med säkerställande av mångfald vad gäller forskningsområden och olika geografiska ursprung. De ska agera i egenskap av individer, oberoende gentemot utomstående intressen. Kommissionen ska utse ledamöterna i Europeiska forskningsrådets vetenskapliga råd, efter ett oberoende och öppet urvalsförfarande som överenskommits med Europeiska forskningsrådets vetenskapliga råd och som inbegriper ett öppet samråd med forskarsamhället och en rapport till Europaparlamentet och rådet.
2. Mandatperioden för ledamöterna i Europeiska forskningsrådets vetenskapliga råd ska vara upp till fyra år och kunna förlängas en gång med upp till två år enligt ett rotationssystem som ska säkerställa kontinuiteten i arbetet inom Europeiska forskningsrådets vetenskapliga råd.
3. Europeiska forskningsrådets vetenskapliga råd ska bland sina ledamöter välja tre vice ordförande, som ska bistå Europeiska forskningsrådets ordförande vid

representationen och organisationen av dess arbete. De vice ordförandena ska inneha titeln som Europeiska forskningsrådets vice ordförande. Ledamöterna inom Europeiska forskningsrådets vetenskapliga råd ska kompenseras för de uppgifter de utför genom arvode och i förekommande fall ersättning för resor och uppehålle.

4. Europeiska forskningsrådets vetenskapliga råd ska utföra sina uppgifter enbart och uteslutande inom tillämpningsområdet och ändamålen för det särskilda programmet. Mot den bakgrunden ska det fastställa följande:

- (a) Den övergripande strategin för Europeiska forskningsrådet.
- (b) Ett utkast till arbetsprogram för genomförande av Europeiska forskningsrådets verksamhet.
- (c) Metoder och förfaranden för fackgranskning (peer review) och utvärdering av förslag som ska ligga till grund för urvalet av förslag som ska finansieras.
- (d) Dess ståndpunkt i varje fråga som ur vetenskaplig synvinkel kan förbättra Europeiska forskningsrådets resultat och inverkan och kvaliteten på den forskning som bedrivs.
- (e) En uppförandekod, som bland annat omfattar förebyggande av intressekonflikter.
- (f) Förfarandet för val av Europeiska forskningsrådets vice ordförande.

Kommissionen ska endast avvika från de ståndpunkter som har fastställts av Europeiska forskningsrådets vetenskapliga råd i enlighet med första stycket om den anser att detta beslut inte har efterlevts. I sådant fall ska kommissionen anta åtgärder för att bibehålla kontinuiteten i genomförandet av det särskilda programmet och uppnåendet av dess mål samt ange och vederbörligen motivera på vilka punkter ståndpunkterna inom Europeiska forskningsrådets vetenskapliga råd frångås.

5. Europeiska forskningsrådets vetenskapliga råd ska informera kommissionen om forskningstrender, data och andra frågor som är relevanta för politiskt beslutsfattande och får göra analyser i det avseendet.
6. Europeiska forskningsrådets vetenskapliga råd och kommissionen ska sammanträda minst två gånger per år för ett brett och snabbt åsiktsutbyte avseende utvecklingen av Europeiska forskningsrådets strategi och kommissionens politiska beslutsfattande.
7. Europeiska forskningsrådets vetenskapliga råd är garant för verksamhetens kvalitet ur ett vetenskapligt perspektiv och har fulla befogenheter att fatta beslut om vilken typ av forskning som ska finansieras.
8. Europeiska forskningsrådets vetenskapliga råd ska uteslutande agera i Europeiska forskningsrådets intresse, i enlighet med de principer som anges i artikel 6.7. Det ska verka med integritet och redlighet och utföra sitt arbete effektivt och med största möjliga öppenhet.
9. I samband med genomförandet av det särskilda programmet och för att utföra dessa uppgifter ska Europeiska forskningsrådets vetenskapliga råd göra följande:
 - (a) För vetenskaplig strategi gäller följande:
 - i. Upprätta Europeiska forskningsrådets övergripande vetenskapliga strategi mot bakgrund av vetenskapliga möjligheter och europeiska vetenskapliga behov.
 - ii. Fastställa arbetsprogrammet och utveckla Europeiska forskningsrådets blandning av stödåtgärder i enlighet med dess vetenskapliga strategi.

- iii. Upprätta nödvändiga internationella samarbetsinitiativ, inbegripet utåtriktad verksamhet, för att göra Europeiska forskningsrådet mer synligt för de mest framstående forskarna från resten av världen, i enlighet med dess vetenskapliga strategi.
- (b) För vetenskaplig ledning, övervakning och kvalitetskontroll gäller följande:
- i. Säkerställa en fackgranskning av världsklass som bygger på vetenskaplig spetskompetens och på helt öppen, rättvis och opartisk behandling av förslag genom att fastställa ståndpunkter med avseende på genomförandet och hanteringen av ansökningsomgångar, utvärderingskriterier, förfaranden för fackgranskning, inbegripet urval av experter och metoder för fackgranskning och förslagsutvärdering, samt nödvändiga regler och riktlinjer, på grundval av vilka de förslag som ska finansieras kommer att fastställas under övervakning av Europeiska forskningsrådets vetenskapliga råd.
 - ii. Lämna ett förslag på grundval av vilket experter ska utses när det gäller Europeiska forskningsrådets åtgärder för spetsforskning.
 - iii. Se till att bidragen från Europeiska forskningsrådet genomförs enligt enkla och öppna förfaranden som bibehåller fokus på spetskompetens, uppmuntrar till initiativ och kombinerar flexibilitet med ansvarsskyldighet genom att fortlöpande övervaka kvaliteten på verksamheten och genomförandet.
 - iv. Se över och bedöma Europeiska forskningsrådets resultat och kvaliteten på och inverkan av den forskning som finansieras av Europeiska forskningsrådet och i enlighet därmed utfärda rekommendationer och riktlinjer om korrigerande eller framtida åtgärder.
 - v. Fastställa ståndpunkter i alla övriga frågor beträffande resultatet och effekten av Europeiska forskningsrådets verksamhet och kvaliteten på den forskning som bedrivs inom ramen för denna del av Horisont Europa.
- (c) För kommunikation och spridning gäller följande:
- i. Höja Europeiska forskningsrådets globala profil och göra det mer synligt genom kommunikation och utåtriktad verksamhet, inbegripet vetenskapliga konferenser, för att informera forskarsamhället, de viktigaste berörda parterna och allmänheten om Europeiska forskningsrådets verksamhet och resultat samt resultaten av de projekt som finansieras av Europeiska forskningsrådet.
 - ii. Där så är lämpligt, samråda med forskarsamhället, den ingenjörsvetenskapliga och den akademiska världen, regionala och nationella forskningsfinansieringsorgan och andra berörda parter.
 - iii. Regelbundet rapportera till kommissionen om den egna verksamheten.

Artikel 8

Den särskilda genomförandestrukturen för Europeiska forskningsrådet

1. Den särskilda genomförandestrukturen för Europeiska forskningsrådet ska ansvara för det administrativa genomförandet och utförandet av denna del av det särskilda programmet. Den ska framför allt genomföra utvärderingsförfarandena, förfarandet för fackgranskning och urvalsförfarandet i enlighet med den strategi som har

fastställts av Europeiska forskningsrådets vetenskapliga råd och säkerställa den finansiella och vetenskapliga förvaltningen av bidragen.

Den särskilda genomförandestrukturen för Europeiska forskningsrådet ska stödja Europeiska forskningsrådets vetenskapliga råd i utförandet av alla dess uppgifter enligt artikel 7, inbegripet utvecklingen av dess vetenskapliga strategi, dess övervakning av verksamheten och dess översyn och bedömning av vad Europeiska forskningsrådet uppnått samt dess utåtriktade verksamhet och kommunikationsverksamhet. Den särskilda genomförandestrukturen för Europeiska forskningsrådet ska också ge tillgång till nödvändiga handlingar och data i dess ägo och hålla Europeiska forskningsrådets vetenskapliga råd informerat om sin verksamhet.

För att säkerställa en ändamålsenlig samverkan med den särskilda genomförandestrukturen för Europeiska forskningsrådet i strategiska och operativa frågor ska ledningen för Europeiska forskningsrådets vetenskapliga råd och direktören för den särskilda genomförandestrukturen för Europeiska forskningsrådet hålla regelbundna samordningsmöten.

2. Kommissionen ska säkerställa att den särskilda genomförandestrukturen för Europeiska forskningsrådet följer Europeiska forskningsrådets mål och krav, och endast dessa, på ett exakt och effektivt sätt och med nödvändig flexibilitet. För att fullgöra sina förpliktelser enligt artiklarna 6 och 7 och i denna artikel, samt inom ramen för sitt ansvar för genomförandet av budgeten, ska kommissionen
 - (a) säkerställa kontinuiteten och förnyelsen för Europeiska forskningsrådets vetenskapliga råd samt tillhandahålla stöd för en stående valberedning som ska utse framtida ledamöter i Europeiska forskningsrådets vetenskapliga råd,
 - (b) säkerställa kontinuiteten hos den särskilda genomförandestrukturen för Europeiska forskningsrådet och fastställa delegeringen av uppgifter och ansvarsområden till den, med beaktande av synpunkterna från Europeiska forskningsrådets vetenskapliga råd,
 - (c) säkerställa att den särskilda genomförandestrukturen för Europeiska forskningsrådet utför alla sina uppgifter och ansvarsområden,
 - (d) utse direktören och ledamöterna i ledningen för den särskilda genomförandestrukturen för Europeiska forskningsrådet, med beaktande av synpunkterna från Europeiska forskningsrådets vetenskapliga råd,
 - (e) säkerställa att Europeiska forskningsrådets arbetsprogram, ståndpunkterna när det gäller genomförandemetod samt nödvändiga genomförandebestämmelser, inbegripet Europeiska forskningsrådets ansökningsregler och Europeiska forskningsrådets mall för bidragsavtal, antas i rätt tid, med beaktande av synpunkterna från Europeiska forskningsrådets vetenskapliga råd och kommissionens politik som genomförs genom det särskilda programmet,
 - (f) i egenskap av ansvarig för det övergripande genomförandet av programmet, övervaka den särskilda genomförandestrukturen för Europeiska forskningsrådet och utvärdera dess resultat.

Artikel 9

Marie Skłodowska-Curie-åtgärder

1. Marie Skłodowska-Curie-åtgärder ska vara inriktade på forskardriven forskning som grundas uteslutande på vetenskaplig spetskompetens och stödja forskarnas karriärer, färdigheter och utveckling samt deras rörlighet i alla skeden av karriären.
2. Åtgärder ska vara öppna för alla vetenskapliga områden i enlighet med fördraget om Europeiska unionens funktionssätt och fördraget om upprättandet av Europeiska atomenergigemenskapen. Om särskilda behov uppstår får Marie Skłodowska-Curie-åtgärder inriktas på viss verksamhet inom särskilda tematiska prioriteringar, typer av institutioner för forskning och innovation eller geografiska platser som svar på föränderliga krav och behov från unionens sida när det gäller färdigheter, forskarutbildning, karriärutveckling och kunskapsutbyte, för att uppnå strategiskt oberoende i unionen.
3. Genomförandet av Marie Skłodowska-Curie-åtgärder ska
 - (a) erbjuda attraktiva villkor och möjligheter till karriärutveckling, hantera systemrelaterade problem med instabila karriärvägar och otrygghet inom forskningssektorn, aktivt stödja principerna i den europeiska stadgan för forskare som främjar rättvis rekrytering, öppna förfaranden och meritbaserad befordran⁷,
 - (b) säkerställa strategiska synergier med Europeiska forskningsrådet (EFR) men även med unionens instrument för främjande av innovation, till exempel Europeiska innovationsrådet (EIC), och verksamhet för att främja integrering av kunskapstriangeln – högre utbildning, forskning och innovation samt näringsliv – i hela unionen, och även samverka med andra unionsprogram, bland annat Erasmus+,
 - (c) verka för balans mellan arbete och privatliv, mångfald och inkludering och fastställa höga standarder för arbetsförhållandena inom hela det europeiska forskningsområdet.

Artikel 10

Det gemensamma forskningscentrumet

1. Det gemensamma forskningscentrumets (JRC) verksamhet ska komplettera indirekta åtgärder som stöder mer långsiktiga politiska mål. För att uppnå detta samarbetar JRC med internationella, nationella, regionala och lokala berörda parter, bland annat genom avtal om vetenskapligt samarbete.

JRC:s verksamhet ska

- vara flexibel och lyhörd för föränderliga politiska behov,
- säkerställa samverkan med andra EU-investeringar,
- vara inriktad på områdena

⁷ Rådets rekommendation av den 18 december 2023 om en europeisk ram för att locka och behålla talanger inom forskning, innovation och företagande i Europa (C/2023/1640). ELI: <https://eur-lex.europa.eu/eli/C/2023/1640/oj>.

- i. vetenskapligt och tekniskt stöd till prioriterad unionspolitik, främst (men inte begränsat till) den som definieras inom ramen för Europeiska konkurrenskraftsfonden och i delarna I, II, III och IV i programmet Horisont Europa,
- ii. kunskapsintegrering och politisk påverkan,
- iii. territoriell utveckling och stöd till medlemsstaterna,
- iv. vetenskaplig spetskompetens och internationellt samarbete,
- v. öppen vetenskap, kunskapsutbyte och kapacitetsuppbyggnad.

Kapitel III

Konkurrenskraft och samhälle

Artikel 11

Forskningssamverkan

Forskningssamverkan enligt kapitel I i förordning XXX [hänvisning till förordningen om Horisont Europa] ska särskilt omfatta följande forsknings- och innovationsverksamhet:

- (a) Inom ramen för ”Konkurrenskraft”, forskning och innovation inom de politikområden som beskrivs i kapitlen IV–VII i Europeiska konkurrenskraftsfonden.
- (b) Inom ramen för ”Samhälle”, verksamhet inom forskning och innovation, till exempel följande:
 - i) Verksamhet som syftar till att uppnå prioriteringar avseende globala samhällsutmaningar, dvs.
 - stärka demokratiska värden och grundvalar, medborgardeltagande, rättsstaten och grundläggande rättigheter, främja motståndskraftiga samhällen som kännetecknas av åsiktspluralism och integritet på medie- och informationsområdet och motverka polarisering, desinformation, hatpropaganda, diskriminering och främlingsfientlighet, i en värld som präglas av snabb förändring och geopolitiska omställningar,
 - främja social inkludering och sociala och ekonomiska förändringar, inkluderande samhällen och social sammanhållning, samt motverka ojämlikheter genom att skapa möjligheter för alla, med hänsyn till landsbygdsområdenas särskilda egenskaper, hantera demografiska förändringar och rättvisa mellan generationerna, bland annat genom välhanterad migration och rörlighet, stödja psykisk hälsa och ett välmående samhälle, även för unga, och
 - verka för ett värdebaserat och konkurrenskraftigt Europa genom att främja framtidsorienterade färdigheter och inkluderande innovation som ger människor egenmakt, gör det lättare för samhället att ta till sig teknik och stöder hållbar tillväxt som gynnar alla.
 - ii) EU-uppdrag: verksamhet som stöder de EU-uppdrag som avses i artikel 15.5 i förordning XXX [hänvisning till förordningen om Horisont Europa].

- iii) Verksamhet inom ramen för den nya europeiska Bauhausfaciliteten, som inrättats genom den strategiska planen för Horisont Europa 2025–2027⁸, där man ska verka för målen för det nya europeiska Bauhaus, bland annat stödja verksamhet som främjar utveckling och uppskalning av innovativa forskningslösningar för omvandling av bostadsområden till hållbara, inkluderande och vackra platser.

Kapitel IV

Innovation

Artikel 12

Europeiska innovationsrådets styrelse

1. Europeiska innovationsrådets styrelse (EIC:s styrelse) ska ge kommissionen råd om
 - (a) den övergripande strategin för EIC-komponenten i del III ”Innovation” av Horisont Europa, med hänsyn till komplementariteten med Europeiska konkurrenskraftsfonden,
 - (b) arbetsprogrammet för genomförande av EIC:s åtgärder, bland annat kriterierna för bedömning av förslag och lämplig balans mellan olika typer av finansieringsstöd,
 - (c) identifiering av framväxande tekniktrender i EIC:s portföljer samt strategiska projektportföljer,
 - (d) profilen för EIC-programförvaltarna,
 - (e) samordning med den rådgivande nämnd för Europeiska konkurrenskraftsfondens garantier, finansieringsinstrument och blandfinansieringsinsatser som har inrättats inom ramen för Europeiska konkurrenskraftsfonden.
2. EIC:s styrelse kan på begäran från kommissionen lämna rekommendationer till kommissionen om
 - (a) frågor som ur ett innovationsperspektiv kan förbättra och främja innovationsekosystem i hela unionen, resultaten och effekterna av EIC:s mål och innovativa företags kapacitet att lansera sina lösningar,
 - (b) kartläggning, i samarbete med kommissionens berörda avdelningar, nationella och regionala myndigheter och andra berörda enheter, av eventuella regelverksrelaterade hinder för entreprenörer, särskilt för dem som beviljats stöd inom ramen för EIC,
 - (c) programplanering inom andra delar av det särskilda programmet.
3. EIC:s styrelse ska agera i syfte att uppnå EIC:s mål. Den ska verka med integritet och redlighet och utföra sitt arbete på ett effektivt och öppet sätt.

⁸ Commission Implementing Decision C(2024) 1741 of 20 March 2024 on adopting the 2025-2027 strategic research and innovation plan under the Specific Programme implementing Horizon Europe – The Framework Programme for Research and Innovation (inte översatt till svenska).

4. EIC:s styrelse ska bestå av 15–20 oberoende personer på hög nivå från olika delar av Europas innovationsekosystem, inbegripet entreprenörer, företagsledare, investerare, innovationsexperter, innovativa forskare och experter på tekniköverföring. EIC:s styrelse ska bidra till utåtriktade åtgärder och dess ledamöter ska sträva efter att höja prestige för EIC:s varumärke.
5. Ledamöterna i EIC:s styrelse ska utses av kommissionen efter en öppen inbjudan att anmäla nomineringar eller intresse, med hänsyn tagen till behovet av balans avseende sakkunskap, kön, ålder och geografisk fördelning.
6. Deras mandat ska vara begränsat till två år och kunna förnyas två gånger.
7. EIC:s styrelse ska ha en ordförande som ska vara en offentlig person med hög profil och med anknytning till innovationsvärlden och ha en grundlig förståelse för hur man utvecklar innovationer från forskning till marknad och uppskalning.
8. EIC:s styrelseordförande ska ha status som oberoende särskild rådgivare och utses av kommissionen genom ett öppet rekryteringsförfarande. Mandatperioden för EIC:s styrelseordförande ska vara begränsad till högst två år och ska kunna förlängas en gång med upp till två år.
9. EIC:s styrelseordförande ska leda arbetet i EIC:s styrelse, förbereda dess möten, fördela uppgifter till ledamöterna och får inrätta särskilda undergrupper. EIC:s styrelseordförande ska företräda styrelsens ståndpunkter i innovationssammanhang och fungera som samtalspartner med kommissionen.
10. Kommissionen ska upprätta en uppförandekod för EIC:s styrelse som främst ska behandla förebyggande av intressekonflikter och brott mot sekretessen. Ledamöterna i EIC:s styrelse ska vid tjänstetillträdet gå med på att följa uppförandekoden.
11. Kommissionen ska ge administrativt stöd till EIC:s styrelse och EIC:s styrelseordförande.

Artikel 13

Innovationsekosystem

Det särskilda programmet ska stödja följande:

- (a) Inrättande av och stöd till sammankopplade knutpunkter i hela unionen som ger innovatörer, uppstartsföretag och expanderande företag tillgång till resurser, tjänster och partner, bland annat investeringsmöjligheter, första köpare av FoI och innovativa lösningar, företag, experimentanläggningar, forsknings- och teknikinfrastukturer, entreprenörstalang, coachning och mentorskap.
- (b) Verksamhet för att utveckla alleuropeiska innovationsekosystem inom viktiga tematiska områden, stödja utveckling av innovationsfärdigheter och uppbyggnad av gemensamma projekt i ett tidigt skede samt främja integration av kunskapstriangeln – högre utbildning, forskning och innovation samt näringsliv – i hela unionen.
- (c) Program som stöder innovativa små och medelstora företag, uppstartsföretag och expanderande företag att expandera och få tillgång till internationella marknader genom studier av bärkraften på marknaden, platsbaserade innovationsverktyg, forskningssamverkan och innovation, talangutbyte, individuellt anpassat mentorskap, tillgång till globala investerarnätverk, vägledning om lagstiftning, stöd med lokaliserad marknadsföring och mjuklandningstjänster i mälländer.

- (d) Andra åtgärder för att stödja utvecklingen av innovationsekosystem och konnektivitet, inklusive studier, benchmarking, ömsesidigt lärande mellan innovationsaktörer och samordning av innovationspolitik.

Kapitel V

Det europeiska forskningsområdet

Artikel 14

Reformering och förstärkning av det europeiska forsknings- och innovationssystemet

För att stödja förverkligandet av det europeiska forskningsområdet ska det särskilda programmet hjälpa medlemsstaterna att uppnå de mål som fastställs i pakten för forskning och innovation i Europa⁹ genom att stödja åtgärder i linje med det europeiska forskningsområdets mål och prioriterade områden för gemensamma åtgärder och genom att främja upprätthållandet av de värden och principer för det europeiska forskningsområdet som fastställs i pakten.

Artikel 15

Breddning av deltagandet och spridning av spetskompetens

Det särskilda programmet ska stödja ett verkligt integrerat och sammanhållet FoI-ekosystem i unionen, med särskild tonvikt på det tredje och det fjärde prioriterade området i pakten för forskning och innovation, förstärka tillgången till spetskompetens inom forskning och innovation i hela unionen och prioritera investeringar och reformer. Skillnader mellan ledande länder och länder som inte presterar lika bra inom forskning och innovation ska åtgärdas genom verksamhet för att bygga upp en solid vetenskaplig grund, koppla samman aktörer och ekosystem och uppmuntra strukturella politiska reformer på nationell och regional nivå som bland annat har som mål att göra forskningskarriärer mer lockande, öka internationaliseringen, effektivisera FoI-institutionernas förvaltning och styrning och förbättra arbetet för matchning med unionsinitiativ.

Artikel 16

Forskningsinfrastrukturer

1. Det särskilda programmet ska stödja inrättande, utveckling och integration av forskningsinfrastrukturer av unionsintresse.
2. Verksamhet som rör forskningsinfrastrukturer ska vara inriktad på
 - (a) utveckling, konsolidering och effektivisering av unionens miljö för forskningsinfrastrukturer, bland annat genom samordning av kapacitet på unionsnivå och nationell nivå och genom att täcka upp till 20 % av kostnaderna för att bygga upp kritisk ny kapacitet i världsklass,

⁹ Rådets rekommendation (EU) 2021/2122 av den 26 november 2021 om en pakt för forskning och innovation i Europa, EUT L 431, 2.12.2021, s. 1, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reco/2021/2122/oj>.

- (b) förstärkning av den gränsöverskridande tillgången till forskningsinfrastrukturer inom olika områden och sektorer och anpassning till framväxande nya användargrupper,
- (c) insatser för att göra forskningsinfrastrukturer mer motståndskraftiga och hållbara och hålla jämna steg med de snabba tekniska framstegen,
- (d) utveckling av ett nätverk för maskinläsbara forskningsdata som följer Fairprinciperna för sökbarhet, tillgänglighet, kompatibilitet och återanvändbarhet, bland annat genom att expandera och konsolidera det europeiska öppna forskningsmolnet som Europas dataområde för forskning,
- (e) förstärkning av europeisk politik för forskningsinfrastrukturer och internationellt samarbete.

Artikel 17

Teknikinfrastrukturer

1. Det särskilda programmet ska förbättra kapaciteten hos teknikinfrastrukturer i unionen och underlätta tillgången till integrerade tjänster i sådana infrastrukturer för innovativa företag, inklusive uppstartsföretag och expanderande företag.
2. Verksamheten ska ha fokus på
 - utveckling av ny kapacitet för teknikinfrastrukturer,
 - (a) förbättring av synligheten för och användningen av tjänster inom teknikinfrastrukturer,
 - (b) program för att ge små och medelstora företag, uppstartsföretag och expanderande företag tillgång till teknikinfrastrukturer i hela unionen,
 - (c) samverkan och nätverkande mellan olika infrastrukturer, med utbildning och kompetensutveckling för deras personal,
 - (d) förstärkning av den europeiska politiken för teknikinfrastrukturer.

Kapitel VI

Övergångs- och slutbestämmelser

Artikel 18

Kommittéförfarande

1. Kommissionen ska biträdas av en kommitté. Denna kommitté ska vara en kommitté i den mening som avses i förordning (EU) nr 182/2011.
2. Kommittén kan sammanträda i följande konstellationer, med beaktande av sakfrågan som ska diskuteras:
 - Allmän konstellation: översikt över genomförandet av det särskilda programmet.
 - Europeiska forskningsrådet.

- Marie Skłodowska-Curie-åtgärder.
 - Globala samhällsutmaningar, EU-uppdrag och den nya europeiska Bauhausfaciliteten.
 - EIC och innovationsekosystem.
 - Forsknings- och teknikinfrastrukturer.
 - Reformering och förstärkning av det europeiska forsknings- och innovationssystemet, breddning av deltagandet och spridning av spetskompetens.
3. När det hänvisas till denna punkt ska artikel 4 i förordning (EU) nr 182/2011 tillämpas.
 4. När det hänvisas till denna punkt ska artikel 5 i förordning (EU) nr 182/2011 tillämpas.
 5. Om kommitténs yttrande ska inhämtas genom skriftligt förfarande, ska det förfarandet avslutas utan resultat om kommitténs ordförande, inom tidsfristen för att avge yttrandet, så beslutar eller en enkel majoritet av kommittéledamöterna så begär.
 6. I enlighet med internationella avtal som ingås av unionen får företrädare för tredjeländer eller internationella organisationer bjudas in som observatörer till sammanträdena i kommittén för det särskilda programmet i enlighet med de villkor som fastställs i kommitténs arbetsordning och med beaktande av säkerheten och den allmänna ordningen i unionen eller medlemsstaterna.

Artikel 19

Upphävande

Beslut (EU) 2021/764 ska upphöra att gälla med verkan från och med den 1 januari 2028.

Artikel 20

Övergångsbestämmelser

1. Detta beslut ska inte påverka fortsatt genomförande eller ändringar av de berörda åtgärderna fram till dess att de har avslutats, enligt beslut (EU) 2021/764, som ska fortsätta att tillämpas på dessa åtgärder fram till dess att de avslutas.
2. Finansieringsramen för det särskilda programmet får också omfatta de utgifter för tekniskt och administrativt stöd som är nödvändiga för att säkerställa övergången mellan det särskilda programmet och de åtgärder som antagits inom ramen för beslut (EU) 2021/764.

Artikel 21

Ikraftträdande och tillämpning

Detta beslut träder i kraft den tjugonde dagen efter det att det har offentliggjorts i *Europeiska unionens officiella tidning*.

Det ska tillämpas från och med den 1 januari 2028.

Utfärdat i Bryssel den

På rådets vägnar
Ordförande